

H. K. Andersens „Divpadsmit pasažieri”

1. **Izmantojot Interneta vietnes www.letonika.lv sadaļu *Enciklopēdijas*, izraksti H.K.Andersena darbu nosaukumus! Pastāsti par tiem!**

H. K. Andersena darbi: piemēram, „Princese uz zirņa”

2. **Lasi H. K. Andersena tekstu „Divpadsmit pasažieri”!**

H. K. Andersens

DIVPADSMIT PASAŽIERI

Bija Jaungada nakts. Pulkstenis sita divpadsmit. — Turū, turū! — tur pienāca **pasts**. Lielie **pasta rati** apstājās pie pilsētas vārtiem; tie veda divpadsmit pasažierus, vairāk vietu nebija, visas bija aizņemtas. Pasts stāvēja pie pilsētas vārtiem ar svešiem viesiem, divpadsmit ceļotājiem.

Kas tie bija par cilvēkiem? Viņiem bija **pases** un mantas klāt, jā, viņi veda pat dāvanas tev un man, un visiem cilvēkiem pilsētā. Kas bija šie **svešinieki**? Ko viņi gribēja un ko veda sev līdzī?

— Labrīt! — viņi uzrunāja **sardzi** pie vārtiem.

— Labrīt! — sardze atbildēja, jo pulkstenis jau bija nositis divpadsmit.

— Jūsu vārds? Jūsu nodarbošanās? — sardze prasīja tam, kas bija pirmais izkāpis no ratiem.

— Paskatieties pasē! — tas teica. — Es esmu es! Es apdāvinu, **rīkoju** balles, pavisam trīsdesmit vienu balli, vairāk nakšu manā rīcībā nav. Es esmu lieltirgotājs un saucos Janvāris.

Nu bija **kārta** nākamajam. Tas bija jokdaris, teātra direktors, viņš rīkoja masku balles un visādas izpriecas, kādas vien var iedomāties. Viņa bagāža bija liela **muca**.

— No šīs mucas mēs Metenī izdabūsīm kaut ko labāku par kaķi,— viņš teica. — Es gribu visu kārtot un gādāt prieku, jo man no visas ģimenes ir pats īsākais mūžs — tikai divdesmit astoņas dienas. Jā, dažkārt man piemet vēl vienu dienu klāt, bet tam jau maza nozīme. Es esmu princis Karnevāls un ceļoju ar Februāra vārdu.

Nu nāca trešais. Viņa **rota** bija vijolīšu pušķītis pogcaurumā, taču tās bija ļoti šīkas. Tas bija Marts.

Aprīlim tikai viens prātā, lai kādu **piemānītu**. Labā omā viņš uzņēma te augstākus toņus, te zemākus. Lietū un saulē viņš brauca no mājas uz māju.

Tagad no ratiem izkāpa dāma.

— Maija jaunkundze! — viņa teica. Viņai bija vasaras tērps un galošas; zīda kleita un vizbulītes matos, turklāt viņa smaržoja pēc jasmīniem. Viņa bija jauka, turklāt vēl dziedātāja, ne jau uz **skatuves**, arī uz ielas ne, bet meža dziedone. Viņa mēdza klīst apkārt pa svaigo zaļo mežu un dziedāja pati sev par patiku.

Tad nāca Jūnijs. Gada visgarākajā dienā viņš rīkoja lepnas **dzīres**, lai visiem būtu pietiekami laika daudzos ēdienus nogaršot. Viņš nebrauca viens pats, viņu pavadīja jaunākais brālis Jūlijs.

Tas bija brašs puisis, vasarīgi ģērbies, ar salmeni galvā. Viņam līdzī bija tikai peldcepure un peldbikses, tas nebija daudz, jo nest mantas karstumā ir apgrūtinoši.

Tad nāca māte, Augusta kundze, dārzenu lieltirgotāja. Viņa bija liela māsainiece.

Tad atkal nāca kāds vīrs, pēc profesijas krāsotājs, kolorīta meistars Septembris. To jau mežs dabūja just; lapām vajadzēja mainīt krāsu, ja viņš tā gribēja. Mežs kļuva te sarkans, te dzeltens vai brūns. Te nu viņš stāvēja ar krāsu podu rokā, vairāk viņam nekā nebija.

Nu sekoja muižas īpašnieks, kurš domāja par zemes aršanu un kopšanu un mazliet arī par medību priekiem. Oktobra kungam bija līdzī suns un **bise** un kabatā rieksti.

Tad tas bija Novembris, kas nu ieradās. Viņam bija iesnas, drausmīgas iesnas, viņš lietoja palagu kabatas lakata vietā.

Beidzot izkāpa pēdējā — veca māmiņa. Viņa turēja rokā puķu podu ar gluži maziņu eglīti. «Tā man jākopj, lai līdz Ziemsvētkiem izaug liela — no grīdas līdz griestiem —, ar degošām svecītēm, zeltītiem āboliem un izgrieztām figūrām izrotāta.

— Ļaujiet tiem divpadsmit pienākt pie manis, — uzsauca sardzes kapteinis, — citam pēc cita! Pases es paturu, tās der katram tikai vienu mēnesi. Kad tas **apritēs**, es ierakstīšu tur, kā katrs uzvedies. Lūdzu, Janvāra kungs, esiet tik laipns un nāciet tuvāk! Un tad Janvāris iegāja iekšā.

Kad gads būs pagājis, es tev pateikšu, ko šie divpadsmit tev, man un mums visiem ir atveduši. Pagaidām es to nezinu un viņi paši laikam arī nezina, jo tas ir brīnišķīgs laiks, kurā mēs dzīvojam.

(<http://you-books.com/book/H-Andersens/PASAKAS>)

3. Iztulko izceltos vārdus, izmantojot Interneta vietnes www.letonika.lv sadaļu Vārdnīcas!

<i>pastš</i>	<i>ночма</i>
pasta rati	
sargs	
rīkot	
kārta	
muca	
rota	
piemānīt	
dzīres	
bīse	
apritēt	

4. Noraksti pasvītrotos vārdus tekstā un atrodi tiem sinonīmus www.letonika.lv sadaļā Valoda!

1. *viesis–ciemcilvēks; ciemiņš; ciemvīrs*

2. _____ – _____
3. _____ – _____
4. _____ – _____
5. _____ – _____
6. _____ – _____
7. _____ – _____

